

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal

Jaargang 5, Nummer: 49

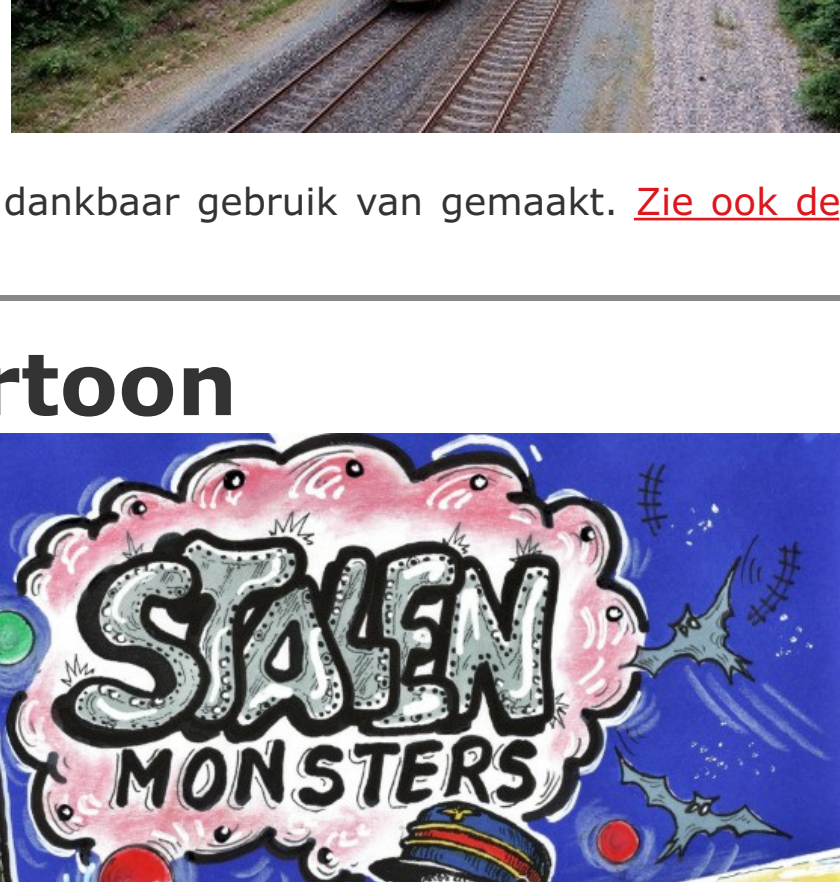
Serie 'Entree van de Stad'

Het Youtube-kanaal van Spoorwegen TV komt regelmatig in het Spoorwegmuseum filmen. Ze maakten al items over de Kameel, de Mat '64 en de Buffel. Nu waren ze bij ons op bezoek voor de serie 'Entree van de Stad' waar het Maliebaanstation als onderwerp diende. Conservator Evelien Pieterse is de gids. [Een mooi en duidelijk overzicht over de geschiedenis van het station en het latere Spoorwegmuseum.](#) Er zijn ook al enkele andere 'Entrees' gereed die op Youtube kunnen worden bekeken.

De Kameel onderweg

De Kameel was weer eens op pad voor een conditierit. Dat is niet onopgemerkt gebleven, van de doorkomst in Nijmegen bijvoorbeeld maakte de regionale zender RN7 een leuk item. [Jasper Engel mocht vertellen waarom de Kameel zo'n bijzondere trein is.](#)

Via ons Facebook-kanaal en website waren de doorkomsttijden van de Kameel in diverse stations gepubliceerd; vele spotters hebben er dankbaar gebruik van gemaakt. [Zie ook de impressie van Frank Geurts.](#)

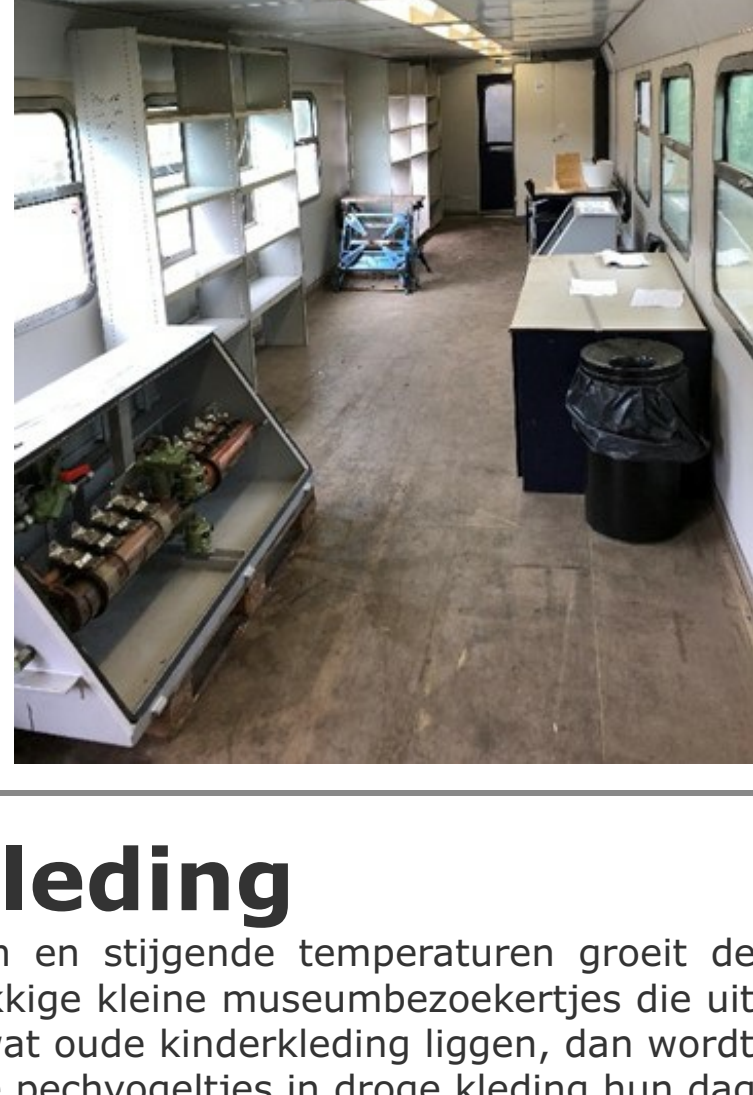
Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Voortgang mat '36 restauratie

Op 30 mei vervoerde motorpostrijtuig NSM 3031 met het museum diverse onderdelen - zoals onder andere de elektrokasten van mat '36 treinstel 252 - tussen Utrecht en het depot in Blerick v.v. Op de foto de kasten in de motorpost. Binnenkort krijgen we een filmpje waar Peter-Paul laat zien hoe de werkzaamheden aan treinstel 252 in Blerick vorderen. De rit van de NSM 3031 werd grotendeels samen gereden met de in geel-rood-witte PTT-kleurstelling gestoken mP 3029 van de Stichting 2454 Crew.

Kinderkleding

Met weer volop bezoekers in het museum en stijgende temperaturen groeit de behoefte aan droge kleding voor de ongelukkige kleine museumbezoekertjes die uit de bootjes in het water vallen. Heb je nog wat oude kinderkleding liggen, dan wordt dat in dank in ontvangst genomen, zodat de pechvogeltjes in droge kleding hun dag in het museum kunnen vervolgen.

Presentatie NSM op Utrecht C

Het Spoorwegmuseum en het station Utrecht Centraal hebben samen een plan bedacht om leegstaande panden in de stationshal aantrekkelijk te houden. Op Utrecht CS komen dagelijks meer dan 200.000 reizigers die in de stationshal een divers aanbod aan winkels en horeca tegenkomen. Deze locaties komen soms leeg te staan wat voorbijgangers natuurlijk niet bepaald een gastvrije ervaring geeft. Daarom heeft NS Stations samen met het Spoorwegmuseum een

idee ontwikkeld zodat de reiziger geen lege, donkere panden meer treft in de stationshal. Voor deze lege ruimtes wordt een modulair systeem van metalen frames gebouwd waarop doeken kunnen worden gespannen. Op deze doeken komen de verhalen van het Spoorwegmuseum. Deze worden regelmatig vervangen zodat de reiziger steeds een nieuwe ervaring meekrijgt. Gedacht wordt om aan de info op de doeken ook enkele collectiestukken uit het museum toe te voegen.

Jekels jacht

Diederik Jekel, wetenschapsjournalist en vooral ook bekend als bolleboos bij het tv-programma 'Beat the Champions', was op bezoek in het Spoorwegmuseum voor zijn nieuwe wetenschapsprogramma 'Jekel's Jacht'. Hierin gaat hij op zoek naar belangrijke Nederlandse wetenschappelijke ontdekkingen. Deze aanleiding gaat over het 'Doppler Effect' dat door Buys Ballot in 1845 werd afgetoond in een experiment met een trein. Doppler beschreef in 1842 het principe dat een door een bron uitgezonden trilling anders wordt waargenomen als de bron zich ten opzichte van de waarnemer verplaatst. Buys Ballot toonde dit effect aan door tussen Utrecht en Maarssen gebruik te maken van een stoomlocomotief, een hoornist en waarnemers met een goed gehoor in de trein en op de perrons langs het traject. Diederik Jekel wilde dit experiment graag nadoen, met een stoomtrein op hetzelfde traject. Heaas kan dat niet met de Arend! Het experiment wordt later dit jaar wel uitgevoerd, maar dan in Limburg bij de ZLSM met een Limburgs dweilorkest. Het programma wordt begin 2022 uitgezonden.

Overdracht 1501-Diana

Een feestelijk moment in het museum. De Werkgroep Loc 1501 droeg per 1 juni het eigendom van de 1501 officieel over aan het Spoorwegmuseum. Dat werd gevierd met taart en mooie woorden. Elektrische locomotief 1501 kwam in juli 2020 al als bruikleen naar het museum vanwege het feit dat de serie 1500 in 1970, dus al weer 50 jaar geleden, bij NS in dienst werd gesteld. Peter-Paul refereerde in zijn speech aan de toegevoegde waarde van de loc voor het museum: "Het is een locomotief met een bijzonder verhaal, het is de enige tweedehandse elektrische locomotief van NS. Omdat het nieuwe ontwerp van de 1400-serie te duur was voor NS werd de ontwikkeling daarvan stopgezet. Toen eind zestiger jaren de behoefte aan locomotieven daar vonden ze in Engeland een goedkoper alternatief. Het is voor ons de 'missing link' in de locomotiefseries die we bewaard hebben. Bovendien is het de eerste locomotief die in de destijds nieuwe kleurstelling geel en grijs op het spoor kwam."

Op de foto zie je Nicole samen met oud-voorzitter van de Werkgroep Loc 1501 Harry Schneider tijdens de officiële overdracht (foto: Niels Kehl). [Zie hier een impressie van de overdracht.](#)

Fotoshoot Pensioenfonds

Een fotograaf van het pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer was actief in het museum om foto's te maken. Het pensioenfonds had behoefte aan actiefoto's van werkende collega's van één van de aangesloten werkgevers. En waar kun je die mooie foto's beter maken dan in ons museum? De foto's worden gebruikt op de website en in het magazine van het pensioenfonds. Het maakte

onvermoede modeltalenten los bij sommigen, zoals hier bij de vrijwilligers Pepijn en Sander die voor de shoot de 1010 even onder handen namen.

Schenking

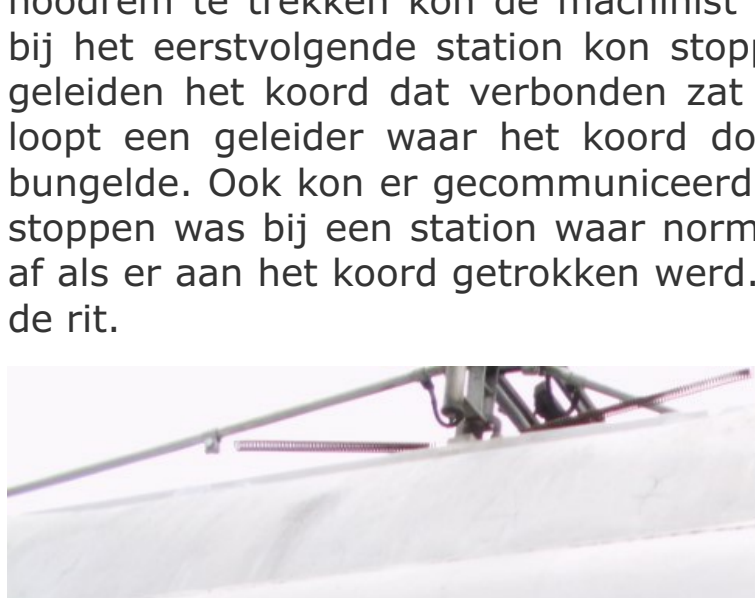
We zagen haar al in het filmpje dat in de tentoonstelling 'Spoor van Verbeelding' draait, en ze stond paginagroot in het Algemeen Dagblad met haar verhaal: nu was ontwerpster Annette Kleij in het museum voor een bijzondere schenking. Zij maakte voor NS eind jaren '60, begin jaren '70, een reeks affiches waarvan er een aantal ontbrak in de collectie van het Spoorwegmuseum. Zij schonk deze aan het museum. Op de foto Arjan den Boer en Evelien Pieterse met Annette.

Influencers in het Spoorwegmuseum

Hier wat informatie voor en over de jongere generatie. Er werden twee empty meets (bijeenkomsten in een leeg museum) georganiseerd voor de tentoonstelling 'Spoor van Verbeelding'. Bij het ene event waren er influencers die gericht zijn op "Cultuur/Utrecht/ Illustrators", de andere gericht op de doelgroep "Ouders met kinderen". Vaak maken die veel foto's en filmpjes die ze posten op social media en daarmee bereiken ze veel mensen die ons niet kenden. Mooie reclame dus!

Het Raadsel

Het raadsel van de vorige maand betreft de tenderbel van stoomlocomotief SS 326, de "Grote Groene". Deze raadt bijna tegenover de deuren van de stationshal naar het perron. Van Edu-trainer Jeroen Vink komt de volgende verklaring: De tenderbel werd gebruikt als mechanisch veiligheidsmiddel: mocht er tijdens de rit een rittuig of wagon ontkoppeld raken, dan ging de bel af en wist de machinist dat hij "iets verloren had". Ook kon de bel benut worden in geval van een calamiteit, of als er een reiziger onwel werd. In plaats van aan de noodrem te trekken kon de machinist middels de bel verittigd worden, zodat hij bij het eerstvolgende station kon stoppen, om hulp te krijgen. "Varkensstaartjes" geleiden het koord dat verbonden zat aan de hefboom van de bel. Op de tender loopt een geleider waar het koord doorheen liep, zodat dat niet aan de zijkant bungelde. Ook kon er gecommuniceerd worden, bijvoorbeeld als er een verzoek tot stoppen was bij een station waar normaliter doorgereden werd. De bel ging alleen af als er aan het koord getrokken werd. Er was dus geen gedurende geklingel tijdens de rit.

En dan hier het raadsel van de juli-uitgave: voudees de dag hebben wij Stille afdelingen. Maar nog niet zo lang gelden waren er coupes waar niet gerookt mocht worden. Van welk treinstel is deze foto en waar staat dit treinstel?

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Layout: Piet Meijer
Kopfoto: Hidde Overvest

